

Čís. 8576.

Třebas byl obchodní zmocněnec firmy zmocněn přijímati platy od zákazníků, nebyl oprávněn, by prováděl opravdovou »kompensaci« pohledávek mezi firmou a jejími zákazníky, tím méně, by prováděl súčtování pohledávky firmy za zákazníkem s pohledávkou, kterou měl zákazník osobně jen za ním.

Chtěl-li se zákazník sprostíti platební povinnosti proti firmě súčtováním své pohledávky za obchodním zmocněncem, měl se dříve u firmy ubezpečiti, zda plná moc obchodního zmocněnce sahá tak daleko.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1928, Rv I 837/28.)

Žalobě o zaplacení kupní ceny za dodané zboží procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Pro souzenou právní rozepři jest rozhodnou jen otázka, zda Leo M., jenž byl podle zjištění nižších soudů zmocněn k inkasu peněz pro žalobkyni, byl též oprávněn provést inkaso v ten způsob, jak to učinil u žalované, že totiž »súčtoval« — neboli, jak nesprávně praví odvolací soud, »kompensoval« — pohledávku své zmocnitelky proti žalované zákaznici s pohledávkou, kterou měla žalovaná osobně proti němu, zda se plná moc M-ova jevila takto na venek a zda byla žalovaná takovým »súčtováním« sprostěna své platební povinnosti proti žalující firmě. Odvolací soud, přisvědčiv k této otázce, posoudil věc po právní stránce nesprávně. Především je zcela nesprávné, nazývá-li odvolací soud ono súčtování mezi M-em a žalovanou »kompensací«, neboť kompensace předpokládá podle § 1438 obč. zák. vzájemné pohledávky mezi týmiž osobami, čehož tu nebylo, ježto M. byl osobou třetí a neměl sám za žalovanou žádné pohledávky. I když byl Leo M. jako obchodní zmocněnec žalující firmy podle čl. 47 a 49 obch. zák. zmocněn přijímati platy od zákazníků, neplynulo by z toho pro něj ještě ani oprávnění, by prováděl opravdovou kompensaci pohledávek mezi žalující firmou a jejími zákazníky, poněvadž kompensace nepatří k jednáním, která obyčejně s sebou přináší provádění obchodů, nanejvýš an zmocněnec nemůže ani věděti, zdali jeho zmocnitel uzná vzájemnou pohledávku zákaznickou. Tím méně však byl Leo M. oprávněn, provést súčtování pohledávky žalující firmy se žalovanou v ten způsob, by touto pohledávkou své zmocnitelky vyrovnal pohledávku, kterou měla žalovaná osobně jen proti němu. Takové jednání zmocněncovo nejen že nelze uznati za jednání, jež s sebou obyčejně přináší úkol inkasisty, nýbrž vzbuzuje na venek přímo dojem jednání nepoctivého, takže musilo i v žalované vzbuditi aspoň nedůvěru v té příčině, že byl M. k němu žalující firmou zmocněn. Že tomu tak skutečně bylo, o tom svědčí okolnost, že žalovaná ani sama

ve sporu netvrdila, že zažalovaná pohledávka byla súčtována s pohledávkou, kterou měla žalovaná proti M-ovi, nýbrž namítala jen, že zažalovaná pohledávka byla súčtována s její vzájemnou pohledávkou proti žalující firmě, a že teprve ze svědecké výpovědi M-ovy vyšlo najevo, jak se věc skutečně měla. Chtěla-li se žalovaná sprostíti své platební povinnosti proti žalující firmě súčtováním s M-em, měla se dříve u žalobkyně ubezpečiti, zda plná moc M-ova sahá tak daleko, že může i svůj vlastní dluh proti žalované uhraditi pohledávkou žalující firmy, a ježto není sporné, že tak neučinila, jednala na vlastní vrub a jest právně mylným názor odvolacího soudu, že súčtováním s M-em byla žalovaná své platební povinnosti proti žalobkyni sprostěna. Mylným jest tvrzení žalované v dovolací odpovědi, že súčtování s M-em bylo vlastně jen úspornou pohybu rukou, že by věc byla stejná, kdyby byl M. přijal od žalované hotové peníze a zaplatil jimi hned zase svůj dluh žalované, neboť nejde o pouhé mechanické úkony, nýbrž o právní jednání a z toho, co bylo uvedeno, plyne, že by věc byla v podstatě jiná, kdyby byla žalovaná skutečně vyplatila peníze na úhradu pohledávky žalující firmy k rukám jejího zmocněnce.

Čís. 8577.

Výkaz o nedoplatcích dávky z majetku a přírůstku na majetku (zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n.) jest exekucním titulem podle § 1 čís. 13 ex. ř.

Pro povolení exekuce na základě výkazu o nedoplatcích jest lhostejno, zda berní správa ujednala s povinným, že nepodnikne exekuční úkony, dokud nebude vydán definitivní platební rozkaz, zda bylo něco splaceno na částku uvedenou ve výkazu.

Berní úřad jest povolán, by potvrzoval vykonatelnost výkazu nedoplatků dávky z majetku.

Exekuci lze vésti jen na základě výkazu nedoplatků data ještě čerstvého, nikoliv zastaralého.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1928, R II 379/28.)

Soud první stolice povolil exekuci vnuceným zřízením zástavního práva na základě výkazu o nedoplatku dávky z majetku. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. **Důvody:** Nelze ovšem stěžovateli přisvědčiti v tom, že výkaz o nedoplatcích dávky z majetku není exekucním titulem podle § 1 čís. 13 ex. ř., vždyť výslovně se uvádí takovýto výkaz v § 1 čís. 13 ex. ř. jako exekuční titul. Výkaz obsahuje všechny náležitosti platebního příkazu, který i stěžovatel považuje za exekuční titul, zejména kdo jest povinným, co má plniti a komu, takže nemůže býti pochybnosti o tom, že může býti exekucním titulem výkaz o nedoplatcích daní a dávek, tudíž výkaz vymáhající stranou předložený, má-li ostatní zákonem stanovené náležitosti. Vzhledem k tomu je pro posouzení věci bez významu, zda byl vydán platební příkaz příslušným